

komne til at gjøre sig gjældende ogsaa hos den høitærede Minister.

Møller: Mig forekommer det saa aldeles naturligt, at den høitærede Minister brugte Ordet „Statskirke“, thi jeg har aldrig kunnet forstaae, hvorledes man kan tale om „Folkedkirke“, untagen forsaavidt der staaer i Grundlovens § 3: „Den evangelisk-lutheriske Kirke er den danske Folkedkirke og understøttes som saadan af Staten“. Men nu spørger jeg: Hvad vil dette sige? I Grundlovens § 3 er den evangelisk-lutheriske Kirke gjort til den danske Folkedkirke, men hvad er der saa videre steet? Antet, slet Antet, ikke det Allermindste! Hele den kirkelige Myndighed ligger endnu i de selv-samme Hænder, hvori den laa før Grundloven. Naturligviis er den lovgivende Magt i kirkelige Anliggender gaaet over fra Kongen til Konge og Rigsdag i Forening. Dette er Forfjellen — det skal jeg villig indrømme —, men forøvrigt kan jeg rigtignok ikke see Andet, end at vi i Grunden have en Statskirke, nemlig en Kirke, der ubelukkende staaer under Bestyrelse af Statens Embedsmænd, Embedsmænd, der tillige have verdslige Forretninger, og det saadanne Forretninger, for hvis Skyld man netop har sagt, at det var umuligt at overlade ordnede Præster at agere Præster i Almindelighed, Præster for Menigheder, der ville slutte sig til dem. Saalænge vi staae paa dette Punkt, kan jeg ikke forstaae, at Folkedkirken er Andet end et Mundsvær, og at vi i Virkeligheden have en Statskirke, og det er derfor saa naturligt, at man bruger Ordet „Statskirke“.

Høgsbro: Jeg troer ogsaa med den ærede sidste Tale, at man i Henseende til de indre Forhold snarere kan kalde den Kirke, vi nu have, en Statskirke end en Folkedkirke. I Grundloven staaer der ganske vist „Folkedkirke“, men i Virkeligheden er den jo næsten den selv-samme, som vi havde før Grundloven. Ved denne er der saa at sige givet den en ny Paaskrift, hvorefter den skulde omdannes, men denne Omdannelse har endnu ikke fundet Sted. Derfra er denne Dobbeltighed kommen. Hvad Sagen selv angaaer, skulde jeg rigtignok med flere Medlemmer ønske, at dette Forslag nu

maatte kunne blive vedtaget her i samme Etikkelse, hvori det er indbragt, og jeg tillader mig derfor at opfordre de ærede Forslagsstillere, efter den Forhandling, der allerede har fundet Sted, til at tage deres Endringsforslag tilbage. Den Betydning, som Forslaget har, er efter min Mening væsentlig af reent formel Natur, nemlig den, at vise, at hvad man før troede kunde ordnes ved kongelig Anordning, skal efter Rigsdagens Mening ordnes ad Lovgivningsveien. Der er allerede Meget vundet ved, at Forslaget gjentagne Gange er vedtaget af Rigsdagen, og at denne altsaa har udtalt sin bestemte Anskuelse, men ganske vist vilde det ogsaa være godt, om den kongelige Stadsfæstelse kunde komme til. Med Hensyn til Endringsforslagene troer jeg, at de ærede Forslagsstillere i een Henseende ere gaaede for vidt, i en anden Henseende ikke vidt nok. Skulde man nemlig ændre ved Forslagets Indhold, maatte man nødvendigviis forlange noget Mere. Eftersom Forholdene nu have udviklet sig, vil man ikke kunne nøies med, at Kirken aabnes for Allergang, men man maatte tillige tage Prædiken med. Men det Spørgsmaal, som det foreliggende Forslag skulde løse, har nu for en stor Deel ved Begivenhedernes Magt tabt sin Betydning. Da dette engang tidligere var før, erklærede den daværende Minister, Biskop Monrad, at her i Grunden kun var Tale om Støvelsaaler. Jeg modsagde ham dengang, men nu er jeg nærved at give ham Ret. Dengang var det nemlig min Tro, at Sognebaandsløserne ikke kunde samles i deres Hjemstavn for at tage Deel i de kirkelige Handlinger uden en Lov som denne, men Erfaringen har siden vist, at dette meget godt lod sig gjøre. Som bekendt, har man nu Exempel paa, at Sognebaandsløserne endog have bygget sig en Kirkebygning, for der at lade de kirkelige Handlinger udføre ved en anden Præst end Sognepræsten, ligesom de hidtil have gjort det i andre Bygninger. Altsaa har den Frygt, som jeg, og mange med mig, dengang nærede, for en stor Deel vist sig ugrundet. Hvad der bliver tilbage nu, som denne Lov skulde afgjøre, er væsentligt kun et Retsspørgsmaal, nemlig det: hvem har Røglen til Kirken? og det: skulle Sognebaandsløserne straffes med at